

Feladatok valós számok

1) Biz. σ -gyűrűk halmazának halmazosztály által generált σ -gyűrű legyen

2) Def. egy H halmazosztály által generált σ -gyűrű legyen
 a) H összes elemeit tartalmazó σ -gyűrű.
 a) Biz. ilyen mindig létezik.
 b) Tekintsük $\alpha)$ az összes (a, b) intervallum $\beta)$ az összes $[a, b]$ intervallum $\gamma)$ az összes $[a, b)$ intervallum által generált σ -gyűrűket (az $\mathbb{R}$ -en). Biz. ezek azonosak.

3) Legyen X egy nem megszámlálható halmaz, i legyen $i^2 = -1$
 $M^*(A) = 1$, ha A nem üres, $M^*(\emptyset) = 0$, ha A üres.
 Biz. M^* külső mérték! Melyek a mérhető halmazok?

4) Biz. a_n valós sorozat esetén

$$\liminf a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \inf_{k \geq n} a_k = \sup_n \inf_{k \geq n} a_k$$

$$\limsup a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sup_{k \geq n} a_k = \inf_n \sup_{k \geq n} a_k$$

(kifejez. valós számokban!)

5) Legyen X nem megszámlálható, $i \in \mathbb{R}$: $A \in \mathcal{R} \Leftrightarrow A$ vagy A^c legm.
 Biz. $\mathcal{R}$ ~~halmazosztály~~ σ -gyűrű

6) Legyen $\mathcal{R}$ ~~halmazosztály~~ $\mathbb{R}$ en halmazosztály, $A \subseteq \mathbb{N}$, $A \in \mathcal{R} \Leftrightarrow A$ vagy A^c véges!
 Biz. $\mathcal{R}$ gyűrű, de nem σ -gyűrű.

7) Legyen X test, $R = \mathbb{Z}^X$, és $x_0 \in X$ rögz.

Legyen $\mu^*(A) = \begin{cases} 1, & \text{ha } x_0 \in A, \\ 0, & \text{ha } x_0 \notin A. \end{cases}$

Biz. Ez külső μ -Adék! Mik a mérhető halmazok?

8) Legyen σ $\mathbb{N}$ összes részhalmazain

$\mu^*(A) := \overline{\lim} \left(\frac{1}{n} \cdot \sigma(A \cap \{1, 2, \dots, n\}) \right)$ elemszáma)

külső μ -Adék-e?

9) Legyen X, R adott (R σ -gyűrű X -en) és $x_0, \dots, x_n \in X$ rögz.

$\alpha_0, \dots, \alpha_n \in \mathbb{R}$ rögz. Biz.

$\mu(A) := \sum_{x_k \in A} \alpha_k$ μ -Adék!

10) n gyerek között fel kell osztani "igazságosan" egy tartót.

Minden gyereknek van egy "néftek", amivel a tartó részhalmazait mérni, ezek különbözők. Hogyan járjunk el?

Feladatok Valós síkban

- ① Biz. A megszámlálható halmazok σ -algebráján
- ② Egy halmaz σ -algebrában $(\Leftrightarrow)$ van $H \subseteq \cup I_n$, ahol I_n intervallum, $\sum |I_n| < \infty$ és $\forall x \in H, x \in I_n$ csak n -re
- ③ Legyen $f: (a,b) \rightarrow \mathbb{R}$ szétválasztó függvény. Biz. az f grafikonja, tehát az $\{(x,y) : x \in (a,b), y = f(x)\}$ halmaz $\mathbb{R}^2$ -ben σ -algebrában! (kétdimenziós algebrában)
- ④ Legyen A_n mérhető, $A_{n+1} \subset A_n$ és $\mu(A_n) = \infty \forall n$ -re. Lehet-e $\bigcap A_n$ mértéke 0 , véges, végtelen?
- ⑤ Van-e olyan $A \subseteq \mathbb{R}$ nem korlátos mérhető halmaz, amelyre $0 < \mu(A) < \infty$?
- ⑥ Igaz-e, hogy ha A mérhető, $\mu(A) = 0$, akkor $\mu(\bar{A}) = 0$? ($\bar{A}$ az A lezártja)
- ⑦ Biz. Ha $A \subseteq \mathbb{R}$, és van olyan $B \subseteq A$ mérhető halmaz, amelyre $\mu(B) = \mu^*(A) < \infty$, akkor A mérhető!
- ⑧ Legyen C a Cantor-halmaz. Biz. $C - C = [0,1]$.
- ⑨ Legyen C a Cantor-halmaz, és ha $x = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{x_k}{3^k}$, $(x_k = 0,1)$, akkor legyen $\varphi(x) := \sum_{k=1}^{\infty} \frac{x_k}{2^k}$. Ha $x \in [0,1] \setminus C$, akkor legyen $\varphi(x) := \sup \{ \varphi(t) : t \in C, t < x \}$. φ a Lebesgue-féle szinguláris fr. /.

Biz. ϕ monoton növ, folytatás $[0,1]$ -en, értékkészlete
a $[0,1]$, és $\phi(\mathbb{C}) = [0,1]$

(10) Legyen r_n a $\mathbb{Q}$ egy sorozatba rendezése, és

$$g(x) := \sum_{r_n < x} \frac{1}{2^n}$$

Biz. g szig. növ, balról folytatás, minden irrac. pontban folytatás,
egyetlen rac pontban sem folytatás, $\lim_{x \rightarrow -\infty} g(x) = 0$, $\lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = 1$.

(11) Biz. $\mathbb{R}$ bn. kordatos halmege külső valósba véges!
Megfordítható-e az állítás?

Feladatok valós fr. tan. 10.30.

- ① Igaz-e, hogy f mérhető $\Leftrightarrow f^3$ mérhető?
- ② Igaz-e, hogy f mérhető $\Rightarrow f^2$ mérhető? Igaz-e L ?
- ③ Igaz-e, hogy ha f mérhető, akkor $\forall c \in \mathbb{R} \{x: f(x)=c\}$ mérhető halmaz? Igaz-e az állítás megford.?
- ④ Legyen f monoton $\mathbb{R}$ -en. Mérhető-e?
- ⑤ Biz ha f mérhető, akkor $\operatorname{sgn} f$ is mérhető!
- ⑥ Biz, ha $f \neq 0$ mérhető, akkor $1/f$ is!
- ⑦ Legyen f szigorúan $\mathbb{R}$ -en. Mérhető-e?
- ⑧ Adja meg a $\operatorname{tg} x$; $\operatorname{sgn} \sin x$; x^2 ; $\arctg x$; függvények (valamilyen típusú) mérhetőségét!
- ⑨ Mutassa példákban az alábbi eseteket:
  - a) f_n Riemann-mérhető, f_n monoton nö, $f_n \rightarrow f$, de f nem $\mathbb{R}$ -mérhető;
  - b) f_n kielégíti a Fatou-lemmá feltételeit, és $\lim \int f_n$ van létező;
  - c) $\#$ $\#$ $\#$, és $\lim \int f_n$ létező, de $\neq \int (\lim f_n)$
- ⑩ Igaz-e, hogy ha f_n egy mérhető H halmazon $f_n \rightarrow f$ egyenletesen és f_n mérhető (L szerint), akkor
  - a) f is mérhető? b) $\int_H f = \lim \int_H f_n$
  - c) igaz-e a) és b), ha feltesszük, hogy $\mu(H) < \infty$?

- ⑪ Adjon fr. t , amely $\mathbb{R}$ -en pozitív, de a L -integrálható ($\mathbb{R}$ -en) nem!
- ⑫ Lehet-e, hogy $\forall x \in \mathbb{R} f(x) < g(x)$, de $\int_{\mathbb{R}} f = \int_{\mathbb{R}} g$?
- ⑬ Igaz-e, hogy ha $\int_0^\infty f(x) dx < \infty$, akkor szükségesképpen $f(x) \rightarrow 0$?

(14) Integrálhatók-e Lebesgue szemint,

- a) $[0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) := 1/\sqrt{x}$ b) $[1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) := 1/x^2$
- c) $(0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) := \frac{\sqrt{2x-x^2}}{x} \sin \frac{\pi}{2x}$ d) $(0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) := \frac{\sin x^2}{x^2}$ | $g(x) := \frac{\sin x}{x}$
- e) $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) := \tan x$ f) $[-1, 1] \setminus \{0\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) := \frac{1}{x} \sin \frac{1}{x}$

(15) Adjon példákat valahogy, de van integrálható f_n-re.

(16) Biz: Ha f integrálható és c > 0, akkor
 $\mu(\{x: |f(x)| \geq c\}) \leq \frac{1}{c} \int |f|$

(17) Biz. Ha f integrálható és $\mu(H) < \infty$, akkor és c > 0, akkor
 $\mu(\{x \in H: |f(x) - \int_H f| \geq c\}) \leq \frac{1}{c^2} \int_H [f - \int_H f]^2$

(18) Legyen $\mu(H) < \infty$ és tel. a H-n értel. valós értékű integrálható f_n-ek osztályát. Biz.

$$\rho(f, g) := \int_H \frac{|f-g|}{1+|f-g|}$$

egy kvázi-metrika, $\rho(f, g) = 0 \Leftrightarrow f = g$ m.m. H-n. Biz.
 $\rho(f_n, f) \rightarrow 0 \Leftrightarrow f_n \rightarrow f$ valószínűleg!!